

1-8*

M. Ledwaba
13 NOV 1938

K34/11 1/8

Kxosi e xoroša Mohumaxadi

10

S. (155(5))

PP 1-8

155(5)

Kxosi boxoiing: Ka seraxesi xe kxosi
 Morèna wa sethiaba a swanetse xo
 xoroša Mohumaxadi; bakxomana ba
 swanetse xo dira kxobkxani ya bona
 ba nnozi. Komme xuparwa xore:
 "Le a bona na, xore va a hlaka xa
 re na mm'arona". Ke xore xo
 nyakhele Mohumaxadi xore ka moro
 ditaba di tla tla tla ba tswalila
 "xofejane". Byale di tla ya natiso
 "Ditlou Matébèle" di dutse di
 tselana molato wo' ba se.
 Thobela le kaxo e e khompheaxo; Ke tli'o
 rera ha xa ngwana wo' wa rena le
 mm'axwe; Bana ba rena ba ya lla xa
 balwe mm'abona, byale se se'ng?
 Aowa. Malatso di na le ona Matébèle
 A sa di swere Matébèle; xo fetola o
 mongwe wa bona. Byale ba tla ya
 natiso ba dutse ba di neelana ba ba
 ba hlakana ka melomo. Kxosi yona
 ha xore e byalo ha lerwana leo le
 serwano e rilo: 'tuni' xa ^elotisi xa

e botsiwe. Byale bakxômana ba ba
zhlola ka xo nyaka mm'abôna mošatê
o mongwê wa se sengwê sethšaba.

Mm'aditsela o a tšwa ka mosô
xo y'o nyaka matho yeo. Le a se no xo
fihla mo mošatê o a lothš'a a dumêlwa
a bolêla xore e romilwe ke ba mošatê,
xomme o tšile kxopêla "sexô sa meetšê"
byale bôna ba šetšê ba mo kwelê xore
ka xo+yalo o bolêla xore o nyaka
mosudi. Byale le bôna tš'ba tš'ba ka
ba e vêra seka-xaê sa bôna ba
nnoš'i, xomme ba kxole ka xore "Awa
di tš'ba le ôna Mantšimana"
ka xo+yalo xo swanetšê xo bitš'a beng
kxôvô (bakxômana), xomme xa ba
biditš'we ke xôna o mongwê o a ba
swaêla tšôna ka mo ba bônaxo
monna yo' wa kxôš'i a tš'lexo ka
xôna le mafok' ao a tš'lexo ka ôna
Le banna ba se no xodi kwo xo
tš'ba se o mongwe ka xare xa bôna ka
xo kxabiš'a polêto a se: ke ba xamang;

3
s(155)

M. E. Ledwaba

St. Theresa School

213. Comm. fort. c. m.

Lunskop via P.P. Rust.

K34/11

Xa re ba tsebe, xa ba loyane? O mongwê
a re: Aowa xapê Mohone xa xo dirwe
byalo, kraolong taba motho yo' wa
kxosi a e khwê a tlê a tsebê seo a
se isaxo xalê; byale xwa boywa ka
moka ya ba sêbê. Xwa thwe, Aowa
monna wa mosatê, boela xalê, rena
Mantsimana re sa ikxopola o tla
boya xapê, mme re tla tla re xo
šupa mm'axo. Ka pale monna wa
mosatê o a laela o kxopela le ditsela
xomme xosasa dinao di wêla
tsekeng a boyêla xalê

Xe a fihla xalê ka a bitšwa xapê ba
xona ka huwa Maxaxeng, mme tša
tla tša theeletšê diputšwa, b. tša
hlōxō tšê di p. dudu. Xwa thwe:
"khwathā" xwa hlwaywa tsêbê, mme
Mahlwa-a-di-bond a thōma a di veta
ka moka tša huwa a tšwaxo xona,
xo dumêlwa fêla 'Ndêbêlê'--- a ba a
di re: 'hlapho', ba re mm-mm-
a re: 'seseuwe sa mosel'a seripa'

(155)

K34/11

5

Ra di kwetše di busetšwa moraxo
 kuwa di tšwaxo rona xwa thwe:
 'Malatši' a fetola ka rove Ndébélé
 Taba bana ba raxo ba Lethabéla
 kudu ba ve a e be' ka byakó.
 "Tiexó e towala tahléxó" Xwa
 zpya diatla xa ntšintši.

Byale Leroto le lengwê le
 lengwê le a di' bala tše di byang-
 byang; ke tšeo di yaxo xonywala.

Mohlang xo yó nywalwa xo
 nyakwa tšekati tša Moratšé le
 tše di ygwê tša Maroto; xomme
 tšonia xa di' fihla xo tla nka xwa
 tšewa merutlwana e semekae
 ya thobo, xomme O tla tla O bōna
 xe thak'a thoxana e xalefile ruvi.

Mongwê le mongwêb lekanwa ke
 dipatla le ditšupa; motho uo bea
 mokxosi xwa ve: Iiii uuu, iiii uuu.

Xaa! A di nthšā masōxana'amméle"
 Mma-ditšela yēna kxalé a tšw le

a thšiba-thšiba pele xo yo lokisa tša
 kuwa boxweng. Kola a rexo
 'kxalukxathu' basadi ba hlanolele
 xo xalaxala mohroš; le bona ba
 tšwèle ka dithopa xo yo thibela
 dikxomo. Uowa Masoxan'ammele
 a tla fthunthšana le basadi ba'xore
 di'be' di'tšene' ka kxang. Byale
 xe dikhumaxadi di'fentsiwe di'
 tsentsšwa ka rakheng tša balwa ka
 mebala ya tšona xomme tša berwa
 xa tee le mphaka wa tšona.

Byale bokxonyane ba a hlaba
 ke mohete xe bitsiwa thaka ya
 'nyana ba hlapišwa ka meetse a
 bothithō. Byale bakxonyane ba a
 laela ba boela xaê, xomme ba fiwa
 tselu ba boela xaê. Mosadi wa bona
 yenu le ka leihlō xa bešimo re: 'tšē'

Byale xa ba fihla xaê mehlaba e a
 ruasetšwa xo ritwa a sexo kaka.

Moraxo le xona xo selō ke lebilobilo.

155

K34/11

7

Le ba boxeng ba se no xo dira mabyalwa
a mokete, xo tla tšwa mmexò wa
ya boxadi xo y'o bitšà bakrōnyane

Le pitšà tšà mmexò di fihla e
ngwè e sala kxorong banneng
mme engwè ya iswa ka xai, byale
basadi bale ba boxweng bona
ba boela moraxo. Byale bakrōnyane
bona ba tla ka sala moraxo ba
se se ba fihla. ba thōtwa ka botha
kxa byo boxolo moraxo a alwa
ba tšentsšwa ntlong.

Xo tla nwea mabyalwa bošexo
ka moku xwa ka xwa sa. Byale
ngwetšè e a lajwa e nyakēlwa
Lesāpēlō le moraxo. E newa dimphō
tšè dintšè; byale e ya boxadi ba
tšamu ba dirana "sa-mma-seemi"

Le ba fihla sorong la boxadi
ngwetšè xa e tsene ka xai e tla ba
ya tšwelwa ke kxono, mme ya tsena.
Byale ke xōna se tšilō bona mokete

8

o morolo xo fetisisa. Dikxoro ha
dikxoro di bothane xa se naka moropa
o tidinywa xu bedi xa raro. Byale o
tla ha wa bona bothakra bya Babaso.

Mehleng ya xe dithunya di sa le
xona di tla thuthupa ya ba byalo ka
mohl'a maramo. Mello ya tingwa
ha selete ha moka xwa tla xwa
thsehxwa hxorong mme xobuwa
dikosa: "Mma o tlile tlala Nyelē"

Ke tla ja mathume tlala Nyelē"

Le bo: "Xa ra mo tsa hxongwana
tša rena yeye!"

Byale ba baroto bona ba setse ba
lohisitae le leina la xosi. Xe xo esa
sethsaba pele se phatlala se tla
tsebiwa leina. A balwa ohle
moxosi a xoli xo fihla ka yena
yo. Sa veta sereti xwa xoby
merobo mexosi ya xadimolela
bowatleng. Mokete wa fela batho ba
tsama ba xobamexobi ba yamaxe.

Ends 155